

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	Z-EKON2-U-404
Nazwa przedmiotu	Ubezpieczenia i ryzyko w działalności gospodarczej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Insurance and Risk in Business
Obowiązuje od roku akademickiego	2019/2020

USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	EKONOMIA
Poziom kształcenia	II stopień
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	Studia niestacjonarne
Zakres	Wszystkie zakresy
Jednostka prowadząca przedmiot	Katedra Ekonomii i Finansów
Koordinator przedmiotu	Dr Anna Żyła
Zatwierdził	Dr hab. inż. Artur Bartosik, prof. PŚk

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Przedmiot kierunkowy
Status przedmiotu	Obowiązkowy
Język prowadzenia zajęć	Polski
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	Semestr IV
Wymagania wstępne	Prawo cywilne, Finanse i bankowość
Egzamin (TAK/NIE)	NIE
Liczba punktów ECTS	2

Forma prowadzenia zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
Liczba godzin w semestrze	9	9			

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01	Student ma podstawową wiedzę na temat ryzyka towarzyszącego prowadzeniu działalności gospodarczej oraz zastosowania ubezpieczeń w zarządzaniu ryzykiem.	EKO2_W01 EKO2_W02
	W02	Student zna podstawową terminologię oraz posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu ubezpieczeń gospodarczych.	EKO2_W01 EKO2_W04
	W03	Student ma wiedzę na temat reguł i norm (prawnych, organizacyjnych, etycznych) dotyczących rynku ubezpieczeniowego i zawierania umowy ubezpieczenia.	EKO2_W08
	W04	Ma wiedzę o podmiotach rynku ubezpieczeniowego, ich kompetencjach i obowiązkach, ze szczególnym uwzględnieniem pośredników ubezpieczeniowych.	EKO2_W03
Umiejętności	U01	Student potrafi zidentyfikować wybrane rodzaje ryzyk związanych z działalnością przedsiębiorstw oraz określić prawidłowo ich konsekwencje.	EKO2_U01
	U02	Student prawidłowo posługuje się pojęciami z zakresu ubezpieczeń, sprawnie posługuje się przepisami prawa krajowego w zakresie zawierania umowy ubezpieczenia.	EKO2_U01
	U03	Student potrafi identyfikować i analizować relacje występujące między podmiotami gospodarczymi i innymi instytucjami, wchodzącymi w skład rynku ubezpieczeń.	EKO2_U05
	U04	Student umie wykorzystywać wiedzę do podejmowania nowych wyzwań, rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej oraz potrafi sprawnie rozwiązywać problemy zawodowe związane ze stosowaniem ubezpieczeń	EKO2_U02
Kompetencje społeczne	K01	Student potrafi wykorzystać swoją wiedzę i umiejętności dla przedsiębiorczego działania w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.	EKO2_K01
	K02	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z pracą zawodową podmiotów na rynku ubezpieczeniowym.	EKO2_K04
	K03	Ma świadomość konieczności doskonalenia swojej wiedzy w związku ze zmiennością uwarunkowań i rozwiązań prawnych w zakresie ubezpieczeń.	EKO2_K06

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć	Treści programowe
wykład	<p>Pojęcie ryzyka. Ryzyko a niepewność. Ryzyko obiektywne i subiektywne, ryzyko tzw. czyste i spekulatywne (ryzyko zamierzone). Zagrożenie i niebezpieczeństwo: przyczyna lub źródło straty. Hazard: hazard fizyczny- hazard moralny (moral hazard): hazard motywacyjny (morale hazard); hazard w ubezpieczeniu OC (legal hazard). Zarządzanie ryzykiem jako nowa dziedzina. Risk management. Etapy zarządzania ryzykiem: identyfikacja ryzyk, ocena ryzyk, opanowanie ryzyka, sprawdzenie skuteczności zarządzania ryzykiem.</p> <p>Zasady ubezpieczeń- zasada ekwiwalentności (sprawiedliwej składki) a zasada solidaryzmu społecznego. Metoda ubezpieczeniowa.</p> <p>Ubezpieczenie gospodarcze a ubezpieczenie społeczne. Klasyfikacje ubezpieczeń. Zdarzenie losowe- pojęcie i klasyfikacja. Wypadek ubezpieczeniowy. Ubezpieczenie wielokrotne. Franszyza, udział własny. Karencja. Funkcje ubezpieczeń gospodarczych. Zalety i wady instytucji ubezpieczenia.</p>

	<p>Umowa ubezpieczenia- cechy umowy. Tryb zawierania umowy ubezpieczenia. Warianty umowy ubezpieczenia. Ubezpieczenie na rzecz osoby trzeciej. Ubezpieczenie na cudzy rachunek- na własny i cudzy rachunek. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia. Treść stosunku ubezpieczenia i jego elementy składowe. Strony stosunku ubezpieczenia. Obowiązki stron stosunku ubezpieczenia. Podmioty stosunku ubezpieczenia. Okres ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia. Wartość a suma ubezpieczenia. Niedoubezpieczenie, nadoubezpieczenie. Suma gwarancyjna. Świadczenie ubezpieczeniowe.</p> <p>Zasady prowadzenia działalności ubezpieczeniowej. Finanse ubezpieczyciela. Biznesowy model ubezpieczeń. Składka ubezpieczeniowa. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe. Środki własne ubezpieczyciela. Kapitały ubezpieczyciela. Lokaty ubezpieczyciela. Wynik finansowy ubezpieczyciela. Wypłacalność zakładu ubezpieczeń.</p> <p>Reasekuracja. Koasekuracja.</p> <p>Rynek ubezpieczeń- pojęcie i funkcje. Instytucje rynku. Pośrednicy ubezpieczeniowi- agent, broker. Zasady funkcjonowania rynku. Rola rynku. Oddziaływanie państwa na rynek. Nadzór ubezpieczeniowy.</p> <p>Najważniejsze rodzaje ubezpieczeń z punktu widzenia prowadzenia działalności gospodarczej. Okres ubezpieczenia. Obowiązki i zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela oraz ubezpieczającego (ubezpieczonego). Zasady winy i zasada ryzyka. Szkoda na osobie- rodzaje odszkodowań i świadczeń oraz szkoda w mieniu- odszkodowanie.</p>
ćwiczenia	<p>Zdarzenia i ich przewidywalność. Ekonomiczne skutki zdarzeń. Niepewność a ryzyko. Cechy ryzyka. Klasyfikacja ryzyka. Ryzyko ubezpieczalne i nieubezpieczalne. Uwagowania i czynniki ryzyka (hazard). Zasady risk management</p> <p>Metody zabezpieczenia w warunkach ryzyka. Metoda ubezpieczeniowa. Klasyfikacje ubezpieczeń. Wypadek ubezpieczeniowy. Franszyza, udział własny. Karencja. Funkcje ubezpieczeń gospodarczych. Zalety i wady instytucji ubezpieczenia.</p> <p>Charakterystyka umowy ubezpieczenia. Strony umowy i ich obowiązki. Warianty umów ubezpieczenia. Stosunek ubezpieczenia. Strony i podmioty stosunku ubezpieczenia. Okres ubezpieczenia a odpowiedzialność ubezpieczyciela. Wartość a suma ubezpieczenia. Suma gwarancyjna. Niedoubezpieczenie. Nadoubezpieczenie. Likwidacja szkód. Świadczenie ubezpieczeniowe.</p> <p>Zasady funkcjonowania rynku ubezpieczeń. Uczestnicy rynku. Kanały dystrybucji usług ubezpieczeniowych. Charakter nadzoru ubezpieczeniowego.</p> <p>Ubezpieczenie mienia i OC z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej – analiza zakresów ochrony proponowanej przez różnych Ubezpieczycieli – przykłady. Czasowy zakres ochrony- trigger. Górna granica odpowiedzialności ubezpieczyciela- suma gwarancyjna. Szkoda majątkowa i szkoda niemajątkowa. Szkoda na osobie i w mieniu- rodzaje odszkodowań i świadczeń. Przykłady szkód.</p>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01			X			
W02			X			
W03			X			
W04			X			
U01			X			X
U02			X			X
U03			X			X
U04			X			X
K01			X			
K02			X			X
K03			X			

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	Uzyskanie co najmniej 50% punktów z kolokwium
ćwiczenia	zaliczenie z oceną	Uzyskanie co najmniej 50% punktów z kolokwium

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS							
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta					Jednostka
		W	C	L	P	S	
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	9	9				h
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2	2				h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	22					h
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	0,9					ECTS
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	28					h
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	1,1					ECTS
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	25					h
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	1,0					ECTS
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50					h
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25 godzin obciążenia studenta</i>	2					ECTS

LITERATURA

1. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny.
2. J. Handschke, J. Monkiewicz (red.), *Ubezpieczenia*, Poltext 2010
3. W. Ronka-Chmielowiec red., *Ubezpieczenia*, C.H. Beck, Warszawa 2016
4. M. Iwanicz-Drozdowska. *Ubezpieczenia*. PWE, Warszawa 2017
5. B. Hadyniak, J. Monkiewicz. *Ubezpieczenia w zarządzaniu ryzykiem przedsiębiorstwa*. T. 1 i 2, Poltext Warszawa 2010,
6. P. Kowalczyk, E. Poprawska, W. Ronka-Chmielowiec, *Metody aktuarialne*, PWN, Warszawa 2012.
7. L. Gąsiorkiewicz, *Zarządzanie gospodarką finansową zakładów ubezpieczeń*, Poltext, Warszawa 2014.
8. E. Wierzbicka, *Wykorzystanie ubezpieczeń w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2016.
9. W. Ronka-Chmielowiec, *Ubezpieczenia gospodarcze* Wyd. UE we Wrocławiu, Wrocław 2010.
10. S. Byczko, *Prawo ubezpieczeń gospodarczych*, Wyd. Difin, Warszawa 2013,
11. E. Wierzbicka, *Ubezpieczenia dla przedsiębiorstw*, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2014.
12. A. Bera, *Ochrona ubezpieczeniowa w działalności mikro i małych przedsiębiorstw*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2012.
13. Lech Gąsiorkiewicz, *Finanse zakładów ubezpieczeń majątkowych: teoria i praktyka*, Wydawnictwo C. H. Beck, Warszawa 2009.

14. J. Monkiewicz, M. Orlicki (red.) *Ochrona konsumentów na rynku ubezpieczeniowym w Polsce: współczesne wyzwania*, Wydawnictwo Poltext, cop. Warszawa 2015.
15. P. Kowalczyk, E. Poprawska, W. Ronka-Chmielowiec, *Metody aktuarialne*, PWN, Warszawa 2012.